

Ugeblad og Annoncetidende
for Allinge-Sandvig.
Gadhjem. Østerlars. Hasle
Ølsker. Rutsker. Ro og Klemens.

Ansvarshavende Udgever:
Otto Gornitzka. • Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri
Oplag ca. 3500 Eksemplarer

Nr. 89

Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø.
Forretningsann. 8 - - - - - 6 Ø.

Fredag den 13. September

Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret
senest 2 Dage før Bladet udgaar.

1929

Tankerved Høst.

Dejlig var vor Bøgeskov,
da den i Maj stod Brud,
festlig, naar det lyse Løv
i Solen foldes ud;
herligt, naar det kupler højt
mod Foraarshimlens Blaa,
højtidsfuldt et Tempeltag
af grønne Blade smaa.

Lifligt, naar ved Sommertid
det jubler og det ler,
yndigt, naar i Solens Strejfe
med brune Skel det sneer —
naar det bruser som af Sang
igennem Skovens Top,
og de mange Grene gaar
med Ynde ned og op.

Allerdejligst, naar i Høst
de tusind Farvers Pragt
har med Efteraarets Skrud
sig over Skoven lagt —
glimtende i Farvespil,
saa skøn som aldrig før,
allerskønnest er vor Skov,
naar Skovens Skønhed dør.

Du, som ser med Smil om Kind,
men Vemod i dit Blik
i en falmet Verden ind
af Skønhed, som forgik,
har du mærket Aandens Brus
dybt i dit bange Bryst,
har du stille grublet paa
den sidste store Høst?

Har du set dig selv i Lys
af Evighedens Skær,
har du mærket Kuldens Gys
og Dødens Bølgehær —
har du lært at klamre dig
til Frelsens Klippe fast,
det eneste paa Jord, som holdt,
naar alt det andet brast?

Du, som fik saa lang en Tid
af Herrens Naade rakt,
har du prøvet paa med Flid
at værne om din Dragt —
saa jo videre du kom
des skønnere den blev —
Helligaanden med sin Pen
paa Hjertets Tavler skrev?

Stille Hjerte — det er Høst,
og Vinteren er nær —
dybest i mit eget Bryst
jeg mærker det især —
lad kun Stormen bruse vildt
med Bølgeskum paa Strand —
Frelseren os fører mildt
med Smil mod Livets Land.

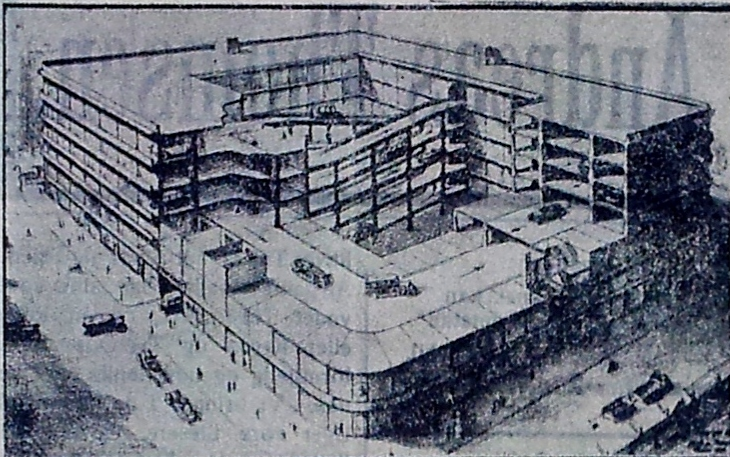
Jeppe Vedsted, Sognepræst.

„Hveden“.

... Sneens Stilhed over Præ-
riens uendelige Vidder. Solen tin-
drer over de talløse Mile, tindrer
kold og ubarmhjertig i glitrende
Frostkrystaller. Fjernt i den vest-
lige Horizont aner man „Rocky
Mountains“ som en blaa Sky, der
er faldet ned over Jorden.

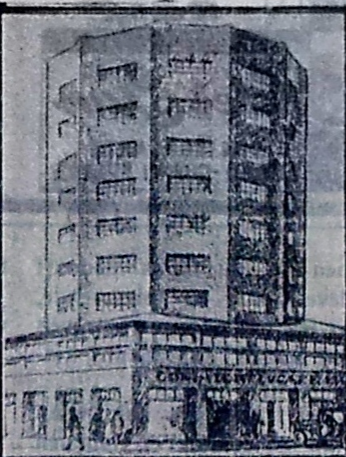
— Men Sneen er Stilhed —
selv herude, milelangt ude paa
Sletten, synes man i Natten at
høre de klare, skarpe Smæld fra
Skovene, hvor tusindaarige Kæm-

Ejendommelige Bilgarage-Bygninger.

Storbyens enorme Vækst af
Automobiltrafikken har gjort Gara-
geproblemet til et Spørgsmaal,
der kræver en hurtig og praktisk
Løsning. Saaledes som Spørgs-
maalet hidtil har været „løst“,
kan man ikke fortsætte, idet Au-
tomobilerne kræver en alt for utro-

lig Mængde Plads, som man ikke
disponerer over. Man er derfor
nu begyndt at bygge Kæmpegar-
ager i mange Etager, saaledes
som vore Billeder viser. Paa det
ene ser man Garagehuset i Gen-
nemsnit. Huset er paa fem Etager
og saaledes indrettet, at Automo-

bilerne ad skraanende Veje kan
køre op gennem alle Etagerne og
rundt i Bygningen til deres Ga-
ragerum. Paa det andet vises en
Taarngarage med en Terrassere-
stauration og Basarbutikker.

per sprænges i Kulden — og
Isen oppe fra Yukou — der bri-
ster, naar Strømmen gaar fra,
haardt som Skud fra en flammende
Front, medens Solen gaar sin
lange, lange Bane fjernt over lyse,
lykkelige Egne — og Ulvehyl-
let lyder hungrigt som en Bøn
om Barmhjertighed.

Saa den er Canadas Vinter, —
naar Sneen favner Prærien og be-
reder deres Muld til Hvedens
Komme.

Saa en Dag driver Foraaret
ned fra Bjergene — det kom-
mer i Tusinde smaa Bækkes Ris-
len, i smeltende Sne, i Floder,
der bryder sig Bane over Is og
Bredder, i Floder af Mennesker,
tavse, snavsede Mennesker ned
Udve i Sindet og Længsel. Øje-
nene — Mennesker, der kræ-
vende og arbejdsraabende skyller
ind over Immigranthotelleres øde
Haller.

— Administrationens Maskineri
kværner denne Flod ud over Præ-
rien, — ud til Mulden, hvor Hve-
den skal gro og bølge, som en
gylden Ager, tung af frodige,
frugtbaare Aks.

Og medens Foraaesolen stiger
over Prærien, og smaa fattige
Blomster vokser frem i Grøfter
og Vejkanten, synger Motoren sin
dybe Sang gennem den gløde-
mættede Luft. Traktoren trækker
Ploven gennem Jorden — tolv
dybe, lige, sortvaade Furer —
fede af Frodighed.

Nybyggeren rygter sin Tomy.
Sejgt gaar hans beskedne tobladede
Plov mellem Stubbe og Ryd —
ogsaa her skal Hveden gro —
blive grøn og tung, gylden og
moden, — bære Fremtid for Ca-
nadas Slægter.

Og Solen gaar højere over Præ-

riens Himmel, — dens Glød er
som tærende Ild — den heder
og brænder: I Nætterne funkler
Stjernerne — de samme som
hjemme i Danmarks Juninat: han
synes, han hører det gro og gære
dennede i Jorden. Tankerne gror
med — er gyldne Dollars, Lønnen
for Maaneders trælsomme Slid.

Dag efter Dag søger Blikket
ud mod de blaa Bjerge — i den
dugvaade Morgen, i den kvælende,
hede Aften; men Bjergene bliver
Dag for Dag mere blaa og klare
— ingen diset Sky fortøner deres
Konturer, ingen Regn, ingen Grøde.
Og de grønne Aks bliver gule
og lette som Dagene gaar.

Over Landet dirrer Telegraftraa-
dene: Canadas Høst slaar fejl —
— der ligger en Kendsgerning,
en nøgen, klar Sandhed i disse
Ord, der intet taler om de Men-
neskeskæbner, der staar paa Spil.

Langs Jernbanelinierne staar
Kornelevatorerne med tomme,
graadige Gab og venter paa Aarets
Høst — i Tusindvis staar Hve-
devognene oprangerede paa Stor-
Stationernes Godsterræner, — i
Havnene ligger Hvedeskibene rede
— tunge, brede, ventende, — paa
Høsten der er slaat fejl!

Winnipeg's Hvedebørs er som
et fraadende Hav — som en
Brænding, der skyller alt bort:
Beregninger, Dispositioner, For-
haabninger, Menneskelykke...
rig i Gaar, — i Dag til Betler-
staven, — Kontrakter brydes,
Mænd skriger, raaber, hulker som
Børn — ruineres i et Nu, — me-
dens Solen straalr over den hvide
By — over Prærien og Skovene,
som en Sommerens Højsang.

Et Sted oppe i Rocky Mountains
Højder, hvor Vinden suser mono-
tont gennem de stille Skove: —

svalet af Isbræens krystallklare
Kulde, — mættet med Ozonduften
fra tusindaarige Fyrre, — deroppe
i Eventyrlandets Lüksushoteller
residerer Hvedens Fyrster: Stor-
købmændene nede fra Chicago:
deres Lagre er fyldte til Randen,
— fulde af forrige Aars rige, bil-
lige Afgrøde. Hvert Telegram mel-
der om stigende Priser, — hvert
Minut er en femcifret Fortjeneste:
— Waiter! en Flaske Pommery,
extra seel — for intet er saa stort,
intet saa mættet med fortærende
Gru og vanvittig Lykke, — intet
saa sanseberusende raat som Aar-
hundredets Eventyr.

Sagnet om Hveden.

Frit Ordskifte

Lokalpatriotisme.

For nogle Aar siden opholdt
undertegnede sig i Maaned i Tysk-
land for at studere Ølbrygning. I
en mindre By kom jeg ind paa
en beskedne Beværtning for at
faa noget at spise, og til Maden
fik jeg et Krus Øl, der var gan-
ske uklart og smagte saadan at
det faktisk var udrikkeligt. Jeg
viste Værten det og tillod mig i
al Spagfærdighed den Bemærkning
at „das Bier schmeckt nicht gut“.

Det skulde jeg aldrig have gjort.
Værten blev nemlig ganske ude
af sig selv af Raseri, overfusede
mig med de værste Skældsord og
teede sig, som om han vilde slaa
mig ihjel. Hans Kone og Børn
kom skrækslagne til og stirrede
maabende paa denne fremmede,
der dristede sig til at tale nedset-
tende om Byens Produkt. Han
blev ved i det uendelige og det
lykkedes mig næppe at faa et Ord
indført; men tilsidst fik jeg ham

dog noget beroliget, og vi skiltes
som gode Venner, dog uden at
han indrømmede at Øllet fejlede
noget. Han udtalte, at jeg kunde
være glad for, at han var saadan
en skikkelig, fredelig Mand og
gav mig til Afsked det Raad al-
drig at gøre det mere, ellers vilde
det gaa mig ilde.

Det kan man vel nok kalde
Lokalpatriotisme!

Jeg har tit senere her paa Born-
holm fundet Anledning til at tænke
paa denne lille Oplevelse, naar et
bornholmsk Produkt har været
paa Tale. Det være sig nok saa
godt, altid er det dog blevet kri-
tiseret sønder og sammen af Born-
holmerne selv til Fordel for det,
der kom „overfra“. Uendelig mange
Ting kunde lige saa godt frem-
stilles her som andetsteds, men
hvem tør udsætte sig for Tab og
forgæves Arbejde i et Land som
dette, hvor intet duer uden at det
bærer en fremmed Etiket? Paa
ethvert andet Omraade i det øv-
rige Danmark af Bornholms Stør-
relse er der f. Eks. et stedligt
Bajerskølbrysteri. Tænk hvad det
vilde betyde for Øens Velstand
om alle de Hundrede Tusinde
af rare Kroner, som nu sendes
bort, kunde blive her. Ligesaa
med en Masseartikel som Snus.
Ja, der kunde nævnes mange an-
dre Ting; men saa godt som al-
tid støder den bornholmske Fore-
tagsomhed mod en uigennemtræn-
gelig Mur af indgroet, snæversyn-
net Selvklogskab, der giver det
fremmede Fortrinet. Ligesom Born-
holmeren ringeagter sit eget malm-
fulde Sprog og kalder det af ef-
terabe det forfladigede Gadekø-
benhavnske „at snakke fint“, saa-
ledes eftertragter han ogsaa de
københavnske Produkter, der lige
saa godt og maaske bedre kunde
fremstilles her.

Bornholmerne bliver gerne af
venlige Skribenter omtalt som et
frit Folk, der ikke taaler Tvang
udefra osv. Mig forekommer det
snarere, at Bornholmerne betrag-
ter sig selv og deres Ø som en
Koloni hvis fornemste Opgave det
er at danne Marked for Moder-
landets eller Udlandets Industri-
produkter. Det er selvfølgelig rig-
tigt at støtte dansk Arbejde, men
endnu mere rigtigt er det først
og fremmest at støtte bornholmsk
Arbejde.

I ethvert menneskeligt Samfund
lever de enkelte Medlemmer af
hinandens Arbejde, og den høje-
ste Form for Samfundskultur gi-
ver sig Udslag i den gensidige
Støtte d. v. s. „køber Du mit Ar-
bejde, køber jeg Dit“. Altsaa naar
alt kommer til alt ren og skær
Egoisme, men dog en tiltalende
og højst tilladelig Form herfor.

Ligesom Lokalpatriotismen dan-
ner Grundlaget for Nationalismen,
saaledes er ogsaa Nationalismen
den første Betingelse for Interna-

tionalismen; alle 3 udmærkede og attraaeværdige Kulturtegn, men lad dem komme i den rigtige Rækkefølge.

Altsaa kære Landsmænd. Skal vi ikke være enige om at vise noget mere Lokalpatriotisme.

C. E. KOEFOED.

Fedtafregning.

Jeg takker Hr. Lind Andersen-Hasle, for Deres Indlæg angaaende Fedtprocentsspørgsmaalet paa „Humledal“. Det var ret interessant; men der er dog et Par Punkter, jeg vilde gøre lidt Bemærkning til. De skriver, at Fedtprocenten af en Ko kan svinge betydeligt fra Dag til Dag, men er det muligt, at Procenten af en Besætning paa 8—10 Køer kan svinge 1/2 pCt. eller mere, naar Fodring og Pasning er ens; det bestrides i alt Fald af andre Sagkyndige. Endvidere siger De, at Fedtprocent er retfærdigere end Flødeprocent, naar det udføres rigtigt, og tilsidst, at naar en Ko kun giver 3 pCt. Fedt, bør den udskydes og erstattes af en anden. At det er en ret vanskelig Historie at ombytte Køer, er enhver Koejer klar over. Iøvrigt, hvad skal man tro — endskønt Græsset jo nu er langt tørrere og af ringere Kvalitet end i Juni, har dog mine Køer naaet op til Fedtprocent af 3,7 eller 0,3—0,4 pCt. over Middel, saa de har bjerget Livet en Stund endnu. At Rystesystemet kan være helt tilforladeligt, synes jeg, er umuligt, og jeg tænkte derfor paa, om det ikke var heldigere at gaa over til Centrifugering. Imidlertid fortalte Mejeribestyrelsen mig forleden, at der var 9 andre Mejerier, der vilde gaa over til Rystning, saa det er jo klart, at disse ogsaa er kede af dette System. Men der er jo ingen Nød. Vore Mejerier har gaaet deres Sejersgang i godt 40 Aar med Flødeprocent som Afregningstal, og de vilde sikkert ogsaa kunne fortsætte saadan fremdeles. Det kunde være interessant af faa at vide hvor megen Mælk, der gaar til 1/2 kg Smør med en Middeprocent paa f. Eks. 3,3.

Tak for Optagelsen.

Karl Kofoed,
Lynggaard, Olsker.

Aabent Brev til Hr. Kaptajn Kofoed.

Engang blev jeg Vidne til et muntert lille Optrin paa Store Torv i Rønne.

To Tvillingbrødre i Tyverne, begge Tjenestekarle paa Landet, gik en Skiftedag og slentrede om paa Rønne Torv. Af Mangel paa anden Beskæftigelse foer de pludselig i Totterne paa hinanden, og der vankede tilsyneladende drøje Knubs til begge Sider.

Da kom der oppe fra St. Mortensgade en sværlemmet Tamp af en Bondekarl drejende ind paa Torvet. Han saa Slaget og greb med haard Haand ind i Kampen; men det skulde han nu ikke gjort, for i samme Øjeblik røg begge Tvillingerne i Hovedet paa ham og gav ham, som Alberti i sin Tid udtrykte det, en saadan Omgang læsterlige Klø, saa han næsten maatte krybe derfra.

Se, da jeg skrev mit lille Indlæg til Kaptajnen, havde jeg den Episode i Tankerne og frygtede godt nok for at komme i Klemme mellem de stridende Parter. Mit eneste Haab var, at M. K. Zahrtmann næppe er Læser af „Nordbornholm“, for ellers vilde jeg sagtens blive maset.

Hr. Kaptajn! Mit aabne Brev gik kun ud paa det ene: Stands

Naar De cykler,

skal De have en god kjole. Den elegante Leder-Gummi Frakke fra Peter Pan.

Peter Pan

DEN ELEGANTE LÆDER-GUMMI FRAKKE

Nyheder i Damefrakker og Ulstre hjemkommet.

Mægtigt Udvalg — ogsaa i Ungpigestørrelser — Smaa Priser.

Nyhed:

Vi er begyndt at føre Ungpigekjoler. Smukt Udvalg. — Billige Priser.

Andreas Thomsen.

Kampen nu; thi Deres Modpart er blevet bitter og selvrosende, hvilket jeg nærmere paaviste ved et Citat fra Hr. Zahrtmanns sidste Artikel.

Bortset fra, at Hr. Zahrtmann efter alt at dømme er kommen ud paa gyngende Grund ved sin stejle Fremhæven af Povl Anchers Fortjenester paa Jens Kofoeds Bekostning, maa man som Bornholmer højlig agte og ære ham for det mægtige Arbejde han har udført som Gransker af vor Fødees Historie.

Derfor gjorde det mig ondt, at ukyndige Læsere eventuelt kunde faa Indtryk af en vis Upaalidelighed, hvilket forekommer mig ganske ufortjent.

Iøvrigt mener jeg fremdeles, at De har ført Kampen saaledes, at De har Raad til at lade Hr. Zahrtmann have det sidste Ord.

Lad mig citere for Dem, hvad en gammel Bornholmer, der i over 50 Aar har gransket bornholmske Forhold, mener om Spørgsmaalet, og De skal se, det falder temmelig nøje sammen med min Opfattelse.

Han skriver saaledes til mig: „Hr. Kaptajn C. E. S. Kofoed i Sandvig har paataget sig at værges Befrieren mod de Zahrtmanske Angreb. Jeg holder mig for mit vedkommende nær til det mærkelige lille Skrift, som kaldes Jens Kofoeds „Realation“.

De er vist selv i Besiddelse af en maskinskreven Afskrift af denne, det bedste og mest fejlfri Eksempel af alle de 11 Gengivelser, jeg har set (i det kgl. Bibliotek, i Rigsarkivet og i Universitetsbiblioteket).

Zahrtmann har dog ændret sin Stilling noget til Gunst for Jens Kofoed, og jeg, som oprindeligt har holdt mig til Visen om Princenskjold, har nærmest mig noget til Zahrtmanns Opfattelse; men jeg har dog i mine Samtaler med Zahrtmann udtalt, at det var modigt af Kaptajn Kofoed at tage til Ordre mod ham.

For mig staar Jens Kofoed og Povl Ancher nøje forbunden; men jeg kan vanskelig lade Raad veje lige op mod Daad.“

Deres Resume i „Nordbornholm“, Hr. Kaptajn, af Striden mellem Dem og Zahrtmann er jeg glad ved at have fremkaldt.

Maa jeg slutte med følgende Citat, der synes mig at passe paa Jens Kofoeds og Povl Anchers

Forhold til hinanden: „De Venner ene lignes kan ved David og hans Johnatan“. stud. phil. Udhævelserne af Brevskriveren.

Udenfor Redaktionen.

Gasrestancer.

Hr. Borgmester Bloch har svaret klart og fyldestgørende paa de Spørgsmaal, jeg paa fleres Vegne stillede angaaende ovenstaaende Emne, og derfor siger jeg ham Tak.

Svarene gaar i Realiteten ud paa, at herefter vil Automaterne blive aflaaede, saa der skal konstant Betaling til. En udmærket Ordning for Forbrugerne, der faar deres Gas betalt omgaaende.

Gid den samme Ordning maatte blive stærkere tilstræbt ogsaa i det øvrige Forretningsliv til lige Gavn for Sælger og Køber. Vintapper Lunds Ord til Wessel: „Drik, som du har Penge til, Lund ej kreditere vil“, kunde da atter komme til Ære og Værdighed.

At Opkræveren sagtens af Tjenstvillighed mod en Del af Befolkningen har undladt Aflaasningen, har kun affødt Harmen hos Størsteparten af denne ved de nu flere Aar gamle Efterkrav, og for ham selv har det kunnet give Anledning til Mistanke om Berettigelsen af hans mange „ikke“ paa Kvitteringerne.

Derfor bort med Systemet! Som en Randbemærkning vil jeg gerne tilføje, at der heldigvis synes at være sket et Systemskifte indenfor Byraadet paa forskellige Omraader efter Valget.

Det, vi — alene — vide — Byraad, vi havde før Valget, nedlod sig f. Eks. aldrig til at svare en skikkelig, adstadig Borgermand paa hans Spørgsmaal, skønt han maatte spytte dygtigt i Bøssen til vor fælles Husholdning. Her synes der nu at være indført en glædelig Ændring.

Observator.

De sammenflettede Ord.

Selv om vi endnu har Sommer-sol og Varme, lader det sig ikke skjule at Efteraaret rykker frem, Aftenerne bliver lange, Bogen bliver atter en fortrolig Ven, og der

bliver Tid til lidt Alvor og Skæmt. At gætte Gaader har altid været yndet Tidsfordriv, og en Rebus eller Kryds- og Tværsopgave er fornøjelig og udviklende for Hjernen. Vi bringer i de kommende Uger vore Læsere „De sammenflettede Ord“, der forhaabentlig hurtigt vil blive populære.

Nedenstaaende Opgave løses, idet man i de tomme Rubrikker over Tallene skriver et Bogstav, saaledes at disse efterhaanden danner de Ord, der er stillet i Opgaven. Tilsammen skal disse Ord ikke danne nogen Mening, men derimod griber de enkelte Opgaver ind i hinanden, saaledes at Slutningen paa hvert Ord danner Begyndelsen paa det næste.

Opgave Nr. 26.

- 1—6. Bor i Ungarn.
- 4—7. Et Maal, der bruges i England.
- 5—9. Stationsby i Jylland.
- 7—13. Ser Folk paa Tænderne.
- 10—19. Dalstrøg i Norge.
- 17—20. By i Nordfrankrig.
- 18—26. Udtryk kendt fra Radioapparater.
- 24—30. Rottehund.
- 28—33. Bynavn, kendt fra det gamle Testamente.
- 32—35. Det øverste Taalet hos Hesten.

Løsning af de sammenflettede Ord!

No 25.

Fra 1ste September har jeg overtaget **Fotograf Kaare-Rasmussens Atelier i Gudhjem** og anbefaler mig til det ærede Publikum. Atelieret er aabent Hverdage fra 9—6, Søndage 10—4. Fotografier forstørres. Plader og Film fremkaldes og kopieres. Billeder til Pas og Kørekort leveres hurtigst. Tlf. Gudhjem 84 kan benyttes.

Johanne Frederiksen.

NORDBORNHOLM læses i alle Hjem! og egner sig derfor bedst for Avertering.

Fra Alge til Alge.

Hasle Idrætsforening havde i Tirsdags indbudt Borgere til et Foredrag af Hr. Lærer Tornsberg, Rønne. Der var mødt ca. 300 Mennesker paa Teknisk Skole, hvor Hr. Tornsberg holdt et lærerigt Foredrag om Livredning, suppleret med praktiske Øvelser. Mange af de tilstedeværende fik Lejlighed til at foretage kunstigt Aandedræt med tilstedeværende Gymnaster.

Køb Deres Morgenbrød hos Bager H. Jørgensen. Bringes overalt baade Søn- og Helligdag. Mit Konditori anbefales.

Ligkister og Ligsenge altid paa Lager i alle Størrelser, og forskellig Udstyrelser og Priser. **Anton Sonnes Byggeforretning** Telefon Allinge 69. Indehaver Chr. Sonne.

Vaskerierne i Allinge gør Kunderne opmærksomme paa, at vi lukker Kl. 7 undtagen Lørdag. Tøjet bedes indleveret Mandag.

En Lødeko Tlf. Rutsker 51. er til Salg.

Briller og Pinceniz. Nøjagtig Tilpasning ved Prismeoptyometer. Lægerecepter ekspederes. **Rich. Nielsen, Klemensker.**

Bornholms Spare- og Laanekasses Afdeling i Allinge. Kontortid 9—12 og 2—4. Renten af Indskud er paa 3 Mdrs Opsigelse 4,5 pCt. p. a. Alm. Sparekassetilkaar 4 - Folio 2 - i Forsørgelsesafdelingen 3,6 - hvortil Præmie, hidtil 2,4 -

Fest- & Brudegaver i Guld- og Sølvvarer findes i stort Udvalg. **Conrad Hansen, Tlf. Allinge 140.**

Tiden er inde

til at sikre sig Medhjælp for Vinterhalvaaret. Det er en Kendsgerning at de bedste Tyende i Almindelighed er de første til at sikre sig Plads. Derfor bør man ikke vente for længe med at søge efter den nødvendige Medhjælp — og dette sker lettest og billigst gennem en lille Annonce i Nordbornholm, der læses af saa godt som alle i nordre Herred, Gudhjem, Rø og Østerlars.

Køb danske Varer og De gavner det danske Landbrug og Industri og skaffer Arbejde til Landets mange arbejdsløse.

Møbler. Et Parti nye og brugte Møbler hjemkommet. Ny Chesterfieldsæt: Sofa, 2 Lænestole, 2 smaa Stole Kr. 450. Soveværelse komplet med 3-fløjet Toiletmøbel fra 325. — Madrasser billigt. Afbetaling indrømmes.

Auktions- & Partivareforretningen
Storegade - Allinge

Bolsterbjerg Have.

Stor Høst- og Fyrværkerifest
afholdes førstkommande Søndag.

Festen aabnes Kl. 4 med Kanonsalut.
Paa Salen Optraeden med Koncert. — Gratis Entree.
I Haven forskellige Boder til Underholdning, Karusel m. m.
Balmusikken udføres af 6 af vore bedste Musikkere.
Om Aftenen oplyses Haven af flere Hundrede Blus og kulørte Lamper.
Kl. 10 afbrændes et stort og pragtfuldt Fyrværkeri.
Entre til Festen: Voksne 50 Øre + Skat
Børn 25 Øre + Skat.

NB. Har Bornholmerne glemt det Arbejde, der er nedlagt i Bolsterbjerg Have? ellers støt den eneste Fest jeg kun afholder en Gang om Aaret. Kom og se Optraeden om Eftermiddagen, eller kom og se mit pragtfulde Fyrværkeri.

Ærbødigt
G. Julius Hansen.

Konfirmationsudstyr.

Nyheder til Drengene og Piger

fra ganske billige til ekstra fine Ting hjemkommer daglig hos

Fm. Chr. Olsen, Allinge

Messens Ene-Udsalg

Køb

Konfirmationsudstyret i Magasin du Nords Udsalg.

oooooooo

Vi har det største Udvalg i alt, hvad en Pige eller Dreng skal bruge ved denne Lejlighed.

Lige hjemkommen er færdige **hvide Kjoler** med lange og korte Ærmer i **Uld** og **Kunstsilke** fra Kr. 8,50—25,00.
Kulørte Andendags-Kjoler i Efteraarets Modfarver, fikse og moderne Faconer fra 13,50.

Ulstre og Frakker er paa Lager i et stort og rigtholdigt Udvalg med Plyds- eller Skindbesætning — alle Størrelser fra Kr. 27,00.

Største Udvalg i **hvide Kjølestoffer** i Metermaal.
Mønstreret Kunstsilkestof fra 1,95. Glat Crepe Valencia, lig Crepe de chine 100 cm br. pr. m 4,35. Uldmouseline, Uldcrepamaroquin, Crepe de chine god Kvalitet pr. m. 7,80, Vaskesilke 90 cm br. pr. m 4,00

Ligeledes har vi et meget stort **Farvøudvalg** i kulørte, ensfarvede, heluldne Kjøletøjer fra pr. m 2,75 samt mange Nyheder i tærnede Kjøletøjer.

Matroskabitte

i moderne Facon føres i 3 Kvaliteter til Kr. 21,50-26,50 og 33,50 fra Størrelse 7. Prima ægte blaa Stortrøjer forede Kr. 18,50-23,50 Størrelse 7. Smukke holdbare Ulster i samme Størrelse Kr. 32,00 og 35,00.

Alt i **Manchetskjorter, Hatte, Flipper, Sokker, Seler m. m.**

Magasin du Nords Udsalg v. Victor Planck

Leverandør til Vare- og Landbrugslosteriet.

A. Lyster, Hasle.

Tlf. 74.

Hjemmelavet Paalæg.

Salater, syltede Asier og Agurker.
Krydrede Matjessild, benfri Sild, Gaffelbitar, Anchioser, Laks, Hummer, Krabber, Rejer og Sardiner og Tomater. **Prima friske Varer**

Vil De have Fart i Omsætningen?

Hvad hjælper det at Lageret er fuld af Varer, naar Butikken mangler Kunder.

Den store Omsætning til en lille Avance giver den store Kundekreds, naar der averteres i

„NORDBORNHOLM“.

Til Missionens Venner.

Til „K. M. A.“s Arbejde blandt nødlidende Armenier modtages Gaver af Tøj og Penge med Tak i denne Maaned. Ligeledes modtages altid Gaver af Haandarbejder og Penge til K. F. U. K. Høstningemission (O M S).

Jørgine Larsen,
Kredsformand, Allinge.

Broderi-Forretning.

Undertegnede agter i nær Fremtid at aabne en Broderiforretning i Nørregade i Allinge.

Wanda Jessen.

STOR Høstfest

paa Strandhotellet

Paa manges Opfordring fortsættes **Høstfesten** førstkommande Søndag Aften den 15. ds. fra Kl. 8—2.

Ærbødigt
Fr. Bidstrup.

Olsker

Kommuneskat for 1ste Halvaar 29—30 bedes indbetalt senest den 20. ds. Efter den Tid beregnes Rente.

Sogneraadet

En Plag,

1½ Aar, er til Salg eller Bytte med en ældre, god Arbejdshest.
Hyldegaard, Olsker.

2½ Aars Hest

ønskes til Købs.
Pedersen, Landlyst, Tein St.

Kraftig Plag,

(Halvbelgier, 2½ Aar, samt et 4 Mdr. gl. Hoppeføl er til Salg eller Bytte med Grise.
Harald Olsen, Lynggaard, Olsker.

Flink Lærling antages.

Allinge Bogtrykkeri.

Ung Pige,

16 Aar, søger Plads ved indvendig Gerning til 1. November.
Tlf. Rø 16.

Flink Pige

kan 1. November faa Plads paa
Hullegaard i Rø.

En flink Pige

søges til 1. November
Vestre Rosendalegaard.
Tlf. Ruts 28.

Plads søges

for en ung Pige, 17 Aar, straks eller 1. November til Hjælp med indvendig Gerning og Madlavning.
Henv. til Tlf. Allinge 130y.

En flink og paalidelig

Fodermester

søges til 1. November.
Habbendam pr. Allinge.

Mit Hus

ved Smedegaard i Olsker er billig til Salg.

Ludvig Hansen.

En ung So

ønskes til Købs paa
Spellingegaard. Tlf. Rø 47.

Hasle Snedker- og Bygningsforretning

Største Lager af Ligkister, Ligstøt og Ligsenge.
Tlf. Hasle 35.

Vinterbrændsel.

Prima engelske Kakkelovns-kul af allerfineste Mærke, ventes under Losning de første Dage i Oktober.

Knuste renharpede engelske Gaskokes ventes under Losning midt i September.

Prima tyske Kakkelovnskul

ventes under Losning sidst i September

Briketter

som vi kan anbefale som et meget behageligt Brændsel straks paa Efteraaret har vi losset i disse Dage.

Indgiv venligst Deres Bestillinger snarest paa alt Vinterbrændsel, vi leverer alt til billigste Priser og af bedste Kvalitet.

Produkten.

Vintersæden

skal have **Superfosfat**, 3 à 4 Sække pr. Hektar.

Paa Sandjorder og Mosejorder vil et Tilskud af 1 à 2 Sække **Kaligødning** pr. Hektar som oftest være nødvendigt.

Tillige vil det mange Steder være heldigt samtidig at give 50—100 kg **Svovlsur Ammoniak** pr. Hektar for at sætte mere Fart i Væksten, saaledes at Vintersæden kan blive tilstrækkelig modstandsdygtig før Frosten kommer.

U. S. Gummistøvlen

hjemkommen.

Som Reklame sælges 36 Par Gummistøvler for kun 14,85.

Hvem skal være de heldige.

E. Krogh Hansen, Klemensker.

All-Sandv. Afholdsforening

Syforeningen afholder Medlemsmøde paa Hammershus TIRSDAG den 17. ds. Kl. 3 Eftermiddag.

Trifoleum 14.

Saahvede, avlet paa Stamsæd, sælges paa

Baasegaard ved Hasle.

Saahvede

af Tystofte er til Salg paa

Splitsgaard.

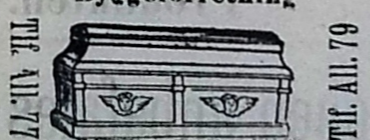
Benmel.

Godt, tørt Benmel er til Salg.
10 Kr. pr. 100 kg. Tlf. 79.

Fodermelsfabriken, Nyker

Koloed & Mortensen

Byzgeforretning

Ligkister og Ligstøj.

Overretssagfører

Jac. Jensen.

Inkassationer, Ejendomshandler, Dokumentsskrivning, Dødsbehandling m. v.
KONTOR: Torvet i Sandvig.
(Turistbureauets Lokaler).

Træffes personlig hver Torsdag Kl. 9—12. Tlf. Sandvig 100.

Johanne Hansen

Virtualieforretning anbefaler

hjemmelavet Fars, Medisterpølse, Lungepølse, Sylte og Leverpostej.
Fersk, saltet og røget Flæsk.

Lindeplads - Allinge - Telefon 45

Udsalg fra Slagteriet.

Slagteriets Udsalg, Allinge.

Friske Varer Onsdag og Fredag.

Fersk Flæsk, Karbonade, Mørbrad, Medisterpølse, Fars.

Bayerske Pølser, Knækpølser

Kogt Skinke, hjemmesmeltet Fedt.

Forskelligt Paalæg.

Dina Sørensen, Tlf. 38.

Hasle Bank

modtager Indskud paa Indlaansbog og Folio, Terminsydelser til Kreditforeninger, ordner Kreditlaan m. m.

Gaa ikke over Aaen efter Vand

Køb Deres Forbrug af Sodavand fra

Mineralvandsfabriken **BORNHOLM**

Sandvig Telefon 25

Flaskerensning og Fabrikation kontrolleres af Allinge Apotek.

Flaskerensningen foregaar under lagtagelsen af de strengeste Krav til Renlighed og Hygiejne.

Ved Fabrikationen anvendes kun de allerfineste Raastoffer.

Produktet staar fuldt ud paa Højde med de oversøiske Fabrikkers.

Ny ekstrafin bornholmsk

Honning

A. Lyster, Hasle.

Køb altid Deres Brillen

i **Emil Wesths- Ur- og Guldsmedeforretning**

Tlf. Hasle 116

Nøjagtig Udmaaling med Stigmatometer Brillen efter Lægeresept expederes

Radioapparater

efterses og reparerer.

Mekaniker **Ejnar Jørgensen, Tejn.**

Møllers Bogbinderi

Tlf. 466. Chr. Dideriksen, Rønne. Tlf. 466.

Indbinding af Bøger. — Protokolfabrik. — Papirvarer.
I. Kl. Arbejde. — Rimelige Priser. — Hurtig Levering.
Leverandør til Biblioteker, Foreninger og Øens største Forbrugere.

De Averterende

anmodes høfligst om at indsende vort Tilgodehavende for Annoncer paa tilsendte Indbetalingskort, Postkonto Nr. 14146, hvilket er den billigste og bekvemteste Maade. Alle Indbetalingskortets 3 Dele maa være udfyldte ved Indbetalingen, men Deres Postbud vil være Dem behjælpelig hermed og modtage Beløbet + 5 Øre i Porto mod Kvittering paa Postbeviset.

Bestillinger paa Vinterbrændsel

modtages.

Bedste Sorter **engelske Ovnkul, schlesiske Ovnkul, Brunkuls-Briketter og kraftige knuste Koks** kommer i September Maaned.

Nordlandets Handelshus

Meget kraftig Svineskraa

af bornholmsk Sæd, gammel Høst.

Danske Hvedeklid, Prima Hønseskorn, 50 pCt. Foderblanding, Dansk Soyaskraa sælges til billige Priser pr. Kontant.

Nordlandets Handelshus.

Ønsker De

at udvide Deres Kundekreds, bør De avertere i „Nordbornholm“.

„Nordbornholm“ læses i over 3500 Hjem-Mene af Kolonialvarer og Manufaktur forbruger hvert Hjem aarlig for cirka 2000 Kroner. „Nordbornholms“ Læsere løber altsaa hvert Aar for over 6 Millioner Kroner Varer. Den Forretningsmand, der Plager over de daarlige Tider, den ringe Købeevne og de begrænsede Afsetningsmuligheder, har ved at opvætte i vort Blad Lejlighed til at udvide sin Forretning, naar han fører gode Varer og iøvrigt er konkurrencedygtig.

Elfenbenslakeret Soveværelse

med 3-fløjet Spejl, compl. fra **450 Kr.** **Egetræs engelsk Spisestue**, compl. fra **550 Kr.** **Chesterfields Dagligstue**, 1 Sofa 3 Lænestole med Velour, fra **450 Kr.**
Ratebetaling kan indrømmes. Solide Købere fra 20 Kr. mdl.

Allinge ny Møbelmagasin,
Havnegade 53, Allinge.

Kraftige Dampkul

til Tærskning er paa Lager.

Produkten.

Skal De have en ny Hovedrem,

da forhør Dem om vore Priser. Vi har Remme af allerbedste Slags til meget rimelige Priser.

Produkten.

Til Tærskesæsonen anbefales

Maskinolie,
Cylinderolie,
Konsistensfedt,
Remfedt,
Remsamlere,
Smørekander,
Motor-Petroleum
og iøvrigt alt **Værktøj, Skruenøgler m. m.**

Produkten.

SKANDINAVIEN AMERIKA LINIE

Eneste direkte Ruter fra København til New York og Canada med regelmæssig Afgang flere Gange hver Md. — Familier med tilstrækkelig Kapital samt unge Piger til Husarbejde kan sikres Arbejde i Canada umiddelbart efter Ankomsten. Alle Oplysninger fra Passager-Afdelingen, **KONGENS NYTORV 8,** København K., eller hos:
Bogtr. Reiffert, Rønne, Bogtr. Gornitzka, Rega, Edb. Petersen, Svaneke, Bogtr. D. Gornitzka, Allinge, Fotograf P. Anter Poulsen, Hasle.

Køreplan

Rønne-Allinge Jernbane.

SØGNEDEGE.

Sandvig-Rønne H.

Sandvig	9,25	14,10	17,50	20,40
Allinge	9,30	14,15	17,55	20,45
Tein	9,38	14,23	18,03	20,53
Rø	9,50	14,35	18,15	21,05
Klemens	10,04	14,49	18,29	21,19
Nyter	10,14	14,59	18,39	21,29
Rønne H.	10,30	15,15	18,55	21,45

Rønne H.—Sandvig.

Rønne H.	7,55	12,50	16,15	19,15
Nyter	8,10	13,05	16,30	19,30
Klemens	8,20	13,15	16,40	19,40
Rø	8,34	13,29	16,54	19,54
Tein	8,46	13,41	17,06	20,06
Allinge	8,54	13,49	17,14	20,14
Sandvig	9,00	13,55	17,20	20,20

*) Køber kun fra 27. Juni til 27. August (begge incl.).

SØN- OG HELLIGDAGE

Sandvig-Rønne H.

Sandvig	9,10	14,05	17,50	20,50
Allinge	9,15	14,10	17,55	20,55
Tein	9,23	14,18	18,03	21,02
Rø	9,34	14,29	18,14	21,15
Klemens	9,47	14,42	18,27	21,29
Nyter	9,56	14,51	18,36	21,39
Rønne H.	10,10	15,05	18,50	21,55

Rønne H.—Sandvig.

Rønne H.	7,55	12,50	16,25	19,25
Nyter	8,10	13,04	16,39	19,39
Klemens	8,18	13,13	16,48	19,48
Rø	8,31	13,26	17,01	20,01
Tein	8,42	13,37	17,12	20,12
Allinge	8,50	13,45	17,20	20,20
Sandvig	8,55	13,50	17,25	20,25

Ajletønder,

Saltkar og Skoldekar anbefales til billigste Priser.

Hasle Bødkerforretning,

Tlf. Hasle 105.

Allinge Skæperi

Optændningsbrænde altid paa Lager, billige Priser.

Tlf. 29.

Geert Hansen.

Allinge Teglværk

anbefales.

Mursten, Teglsten, Drænrør.

Tlf. 127.

Køreplan

Almindingen Gudhjem Rønne Jernbane.

SØGNEDEGE

Rønne Almindingen Gudhjem

Rønne H.	7,45	13,10	16,20	20,30
Rega	7,45	13,10	16,25	20,30
Alfirskeby	8,33	13,58	17,21	21,18
Almindingen	8,43	14,08	17,31	21,28
Østermarie	9,03	14,28	17,51	21,48
Østerlars	9,11	14,36	17,59	21,56
Gudhjem	9,23	14,48	18,10	22,08

Gudhjem Almindingen Rønne

Gudhjem	7,40	13,00	16,25	20,20
Østerlars	7,49	13,10	16,35	20,30
Østermarie	7,58	13,19	16,44	20,39
Almindingen	8,17	13,38	17,04	20,58
Alfirskeby	8,29	13,50	17,15	21,10
Rega	9,15	14,40	18,05	22,00
Rønne H.	9,15	14,40	18,00	22,00

*) Køber kun fra 27. Juni til 27. August (begge incl.).

SØN- OG HELLIGDAGE.

Rønne Almindingen Gudhjem

Rønne H.	7,45	10,25	13,00	20,00
Rega	7,45	10,25	13,00	20,00
Alfirskeby	8,33	11,08	13,48	20,49
Almindingen	8,43	11,18	13,58	20,59
Østermarie	9,01	11,36	14,17	21,18
Østerlars	9,10	11,44	14,25	21,26
Gudhjem	9,20	11,54	14,35	21,36

Gudhjem Almindingen Rønne

Gudhjem	7,40	10,20	12,55	19,50
Østerlars	7,49	10,29	13,05	20,00
Østermarie	7,58	10,37	13,13	20,10
Almindingen	8,17	10,54	13,32	20,28
Alfirskeby	8,28	11,04	13,43	20,40
Rega	9,15	11,50	14,30	21,30
Rønne H.	9,15	11,50	14,30	21,36

Annoncer læses bedst her i Bladet.

Hvorfor købe Tryksager

Indpakkingspapir og Poser

hos omrejsende Agenter, der paa Grund af Rejsendgifter maa beregne større Avance paa en ringere Vare, og sælger denne paa Efterkrav og uden Garanti.

I Gornitzkas Bogtrykkeri, Allinge,

er De altid sikker paa at faa Deres Tryksager godt udført til den billigste Pris og saa vidt mulig omgaaende Levering. Telefon 74. Indpakkingspapir, Økonomruller, Poser & Konvolutter til Fabrikspris.

Meget rene, pæne og stærke pløjede og høvlede

Gran- og Fyrrebrædder

i lange Længder, passende til Gulve og Løfter, sælger vi til den lave Pris og med stor Rabat pr. Kontant.

Kantskaarne stærke Udskudsbrædder

i alle Længder, gode til alle Reparationer, sælges til smaa Priser.

Nordlandets Handelshus.

Ny Cement.

Glasserede Krybber og Rør,

Nye Jernvinduer i mange Størrelser.

Emallerede Murgrøder og Vaske

sælges til meget smaa Priser i

Nordlandets Handelshus.

Trænger De til et nyt Gulv el. Loft i Deres Hus?

da har vi et stort Lager af allerfineste Sort høvlede og pløjede Brædder. Desuden har vi stort Lager af tørre, prima Brædder og Forskalningsbrædder i alle Længder.

Billige Priser og Rabat pr. Kontant.

Produkten.

BRØDRENE ANKER, HASLE.

JERNSTØBERI & MASKINFABRIK.

Alt til Faget henhørende anbefales.

Alle Tryksager

saasom

Regninger, Meddelelser, Konvolutter, Dags-Dato, Vekselsblanketter, Visithort og Takkekort, Love og Regnskaber, Sange og Salmer, Medlemskort

leveres bedst og billigst fra

Allinge Bogtrykkeri.